

Elkaðal Ísland—Føroyar

á fundi í Oslo í dag

Í dag verður fundur í Oslo, har spurningurin um ein møguleigan elkaðal millum Ísland og Føroyar skal viðgerast. Tað eru íslendsku og føroysku limirnir í Norrøna Ráðnum, sum hava tikið stigð til fundin.

Á fundinum verða umframt umboð fyrri Norrøna Ráðið eisini umboð fyrri SEV, Verkfrøðingafelag Føroya, Orkuraðið, Ídnaðarstovuna, Ídnaðarfelagið, íslendsku menningarskrivstovuna, Altingið og umboð fyrri danska og norska elfelagið.

Endamálið við fundinum er at kanna møguleikarnar fyrri norðnum el-samarbeiði. Við at leggja kaðlar á havbotnin ber til at keypa elorku í einum øðrum landi. Her verður í fyrstu syftu hugsað um at leggja ein elkaðal millum Ísland og Føroyar. Hann

verður tá umleið 400 kilometrar langur.

Síðani kann kaðal leggjast millum Føroyar og Shetland, millum Shetland og Vesturnoreg og millum Shetland og Skotland. Eisini verður hugsað um at leggja elkaðal millum Ísland og Grønland.

Betur loysn

Tað er síðani tjak tók seg upp um ætlaðu útyggjngina av vatnorkuni í Føroyum, at menn hava nomið við spurningin, um tað ikki hevði verið ein betur loysn at keypa elorkuna úr Íslandi.

Ein teirra, sum hevur verið undangongumaður á hesum øki, er ídnaðarráðgevin Tormóður Dahl.

Tormóður luttekur sjálvur á fundinum í Oslo í dag. Í samband við fundin í Oslo hevur Ídnaðarstov-

an sent føroysku limunum í Norrøna Ráðnum, floksformanninum, landsstýrinum og SEV eina frágreiðing, har greitt verður frá spurninginum.

300 mill. kr.

Sambært hesa frágreiðing kemur eitt elkaðalsamband millum Føroyar og Ísland at kosta umleið 300 mill. kr. Meginparturin av figgjanini kann fáast gjøgnum tann norrøna i-løgubankan og norrøna regionalgrunnin.

Vit prenta her brot úr brævinum, sum Tormóður Dahl hevur sent nevndu stovnum:

„Fyri norðmenn og íslendingar er tað ikki lætt at fata, at tað vil lona seg stak væl fyrri okkum at fáa hetta kaðalsamband, tí hjá teimum er í dag ein

kostprísur svarandi til umleið 8–10 oyru pr. kWh frá einum vatnkraftverki hámark fyrri, at tað skal lona seg at útyggja vatnmegina.

Grundgeving min, at kaðalsambandið vil lona seg er tí júst hon — og tað vistu hvørki norðmenn ella íslendingar — at føroyski brúkarin í dag má gjalda millum 50 og 55 oyru pr. kWh (hægsti prísur í teimum framkomnu londunum), og líkt er til, at hesin prísur næstu 4–5 árin fer at hækka munandi — helst við minst 40–50%, um ætlaða vatnmeigiútyggjngin verður framd og olju-prísirnir halda áfram at vaksa sum higartil.

Elorkan

og fiskurin

Sum kunnugt eru tað fremst norðmenn og íslendingar okkara fiskivinna hevur at kappast við, og hóast teirra fiskigrunnar eru rikari enn okkara, so kappast vit á havinum nøkulunda á fót við teir. Øðrvisi er, tá ið tað snýr seg um góðsking av rævnnum á landi.

Samtíkið má t.d. roknað við, at tað ganga millum 0,3–0,5 kWh elorka fyrri at famleiða 1 kg av flaki — tvs. um 18 oyru pr. kg.

Í Noreg og Íslandi eru samsvarandi prísir kanska ikki meira enn

3–5 oyru, og meðan hesir prísir í Noreg og Íslandi eyðsæð koma at verða nógso stóðfastir, so er líkt til, at okkara (um m.a. ætlaða ovurdýra vatnmeigiútyggjngin verður framd) fara at vaksa munandi — tvs. at føroyski fiskiðnaðurin sum frálíður kemur at verða alt minni kappingarføtur við aðrar fiskivinnutjóðir.

Norrøn figgjan

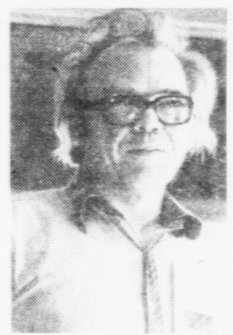
Nevnd Føroya Ídnaðarfelags hevur tí eisini viðgjørt málið gjølla, og hevur einmælt samtykt at heita á SEV, lögting, landsstýri vm. um skjótast gjørligt at fáa kaðalmálið útgreinað.

Tá hetta skriv serstakliga verður sent føroysku limunum í Norrøna Ráðnum, so er tað tí at eg meti skilabestu loysnina av figgjarspurninginum vera, at kaðalsambandið í høvuðsheitinum verður figgjað gjøgnum norrønu grunnarnar: Nordisk Investeringssbank, nýstovnaða „Nordisk Regionalfond“ og Nordisk Industrifond.

Nýtonkjan

Skulu vit loysa orkumálið — og tað mugu vit — er tað í dag meira enn nakrantíð aður neyðugt við nýtonkjan.

Røtt uppfatan av veruleikanum í hesum áhaldandi orkukrepputíðum er at fremja kaðalsambandið við Ísland skjótast gjørligt. Her má eisini havast í huga, at líkt er til, at sum tíðin liður, verður eisini kaðalsamband knýtt millum Ísland og Skotland — via Føroyar og Hetland — og millum Hetland og Noreg. Sostatt fara vit í framtíðini at hava møgu-

Tormóður Dahl

leikar at tryggja elorku-veitingina bæði norðan, sunnan- og eystanifrá.

Í hesum sambandi skal eisini verða upplýst, at í lotuni arbeiða 2 týsk elfelag við ætlanum um at byggja „gasskraftverk“ í Norðsjónum og flyta elorkuna hagai gjøgnum kaðal til týsku strondina. Teinurin tað her snýr seg um verður líka langur sum millum Føroyar og Ísland.

Suðuroyggin kaðal

At enda: Skynsom loysn av elorkuspurninginum, krevur sjálvandi, at Suðuroyggin verður knýtt at „meginlandinum“ við einum elkaðalsambandi.

Eg meti meg hava so drúgar royndir við júst slíkum projektum, at eg tori at siga, at eitt slíkt samband á ongan hátt ER SO ÓMØGULIGT SUM MENN VILJA VERA VIÐ — serliga tá hugsað verður um menning innan økið, ið fram er farin seinastu 10–12 árin,“ sigur Tormóður Dahl m. a. í skrivi sent til SEV, landsstýrið, floksformennin á tingi og føroysku limirnir í Norrøna Ráðnum.

SEV selur elorku til undir framleiðsluprís

Elprísirnir hækka í komandi ári

Øll virkir í Føroyum fáa í dag elorku frá SEV fyrri minni prís, enn tað kostar at framleiða elorkuna. Hetta skal nú broytast. Á komandi fundinum hjá SEV-stýrinum skal stóða takast til, hvussu nógv elprísurin skal hækkað ávikavist til húsarhald og til virkir

Orsøkin til ætlanina at hækka elprísirnir er fyrst og fremst tær stóru hækkingarnar á olju-prísunum. Hetta merktist ógvuliga væl júst hjá SEV, tí stóru partur av elframleiðsluni stavar frá motorum, ið brúka olju.

Undir framleiðsluprís

Asbjørn Joensen, formað-

ur í SEV-stýrinum, upplýsir, at sum stóðan er í dag gjalda virkini ein prís, sum liggur undir framleiðsluprís hjá SEV. Tað er givið, at verður hesin prísurin ikki reguleraður samstundis sum olju-prísirnir hækka, so kemur SEV eisini at lata elorku til húsarhald, sum liggur undir framleiðsluprís.

Samtykt

Tað er gjørt ein samtykt í umboðsnevndini hjá SEV um, at skal SEV lata orku til framleiðsluprís, so er neyðugt at hækka prísirnar eitt sindur fyrri húsarhald, men mest fyrri virkir.

Nýggju elprísirnir koma helst í gildi í 1980. Fyri húsarhald verður helst talan um eina hækking uppá umleið 5 oyru.

H O Y V Í K

KLÆDNAVØRUR

BARNAJAKKAR

Stødd 84-91

Stødd 98 - 105

148⁰⁰

158⁰⁰

BARNA PULLOVER

65⁵⁰

KRÁSADEILDIN

BIKSIMATUR

pr. 100 gr.

1⁰⁰

SALAMI

pr. 100 gr.

2⁵⁰

»SØNDERJYSK« SPEYGUPYLSA 700 gr. pr. stk.

19⁹⁵

MATSTOVAN

Týsdagin: Hamburgarpyggur v/bern.sós - grønmeti

Mikudagin: Stórhvalatvøst (búffur) v/leyki

Hósdagin: »Karbonatir« v/stúvningi

Friggjadagin: Forlorin skjaldabøka v/epilamori

Leygardagin: Fleskasteik v/reytttkáli

Mánadagin: Roykt medistarpylsa v/grønmeti

Tilboðini eru frá 26.9. til 29.9. ella so leingi vøra er eftir

Keyppssamtøkan